

Obsah

AUTOŘI	XXI
PŘEDMLUVA	XXIII

1. ORGANICKY PODMÍNĚNĚ PSYCHICKÉ PORUCHY

1

Roman Jiráček, Vanda Franková

Úvod	2
Epidemiologie	2
Diagnóza	3
Diferenciální diagnóza	3
Vyšetření	4
Zásady léčby	4
Farmakoterapie	4
Alzheimerova choroba	4
■ Etiopatogeneze	4
■ Kognitivní farmakoterapie Alzheimerovy choroby	5
■ Doporučený postup léčby Alzheimerovy choroby	8
Vaskulární demence a demence smíšené vaskulární + alzheimerovské etiologie	9
■ Terapie ischemicko-vaskulárních demencí	10
Demence s Lewyho tělisky (Lewy body disease)	10
Demence při Parkinsonově chorobě včetně poruch typu Parkinson plus (progressivní supranukleární obrna, demence při multisystémové atrofii)	11
Frontotemporální demence	11
Demence při Huntingtonově choree	12
Některé symptomatické demence	12
Organická halucinóza, organická porucha s bludy, organická katatonní porucha	12
Organicky podmíněné emoční poruchy	12
Lehká porucha poznávacích funkcí	12
Deliria	12
Nekognitivní farmakoterapie	14
Farmakoterapie afektivních poruch v rámci BPSD	14
■ Farmakoterapie depresí	14
■ Farmakoterapie úzkosti	15
■ Farmakoterapie poruch chování včetně přidružených psychotických příznaků	15
■ Farmakoterapie poruch spánku	15
Nefarmakologické přístupy v léčbě demence	16
Závěr	16

2. NÁVYKOVÉ NEMOCI

19

Karel Nešpor

TERAPIE PORUCH PŮSOBENÝCH ALKOHOLEM A JINÝMI NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI	20
Úvod	20
Epidemiologie	20

Diagnóza a diagnostická kritéria	21
Přehled diagnostických kategorií	22
Zásady léčby	27
Cíle léčby	27
Léčba akutní intoxikace	27
■ Postup u akutní intoxikace	28
Léčba škodlivého užívání	29
■ Některé postupy používané při krátké intervenci	29
Léčba závislosti na psychoaktivních látkách	30
■ Farmakoterapie závislosti obecně	30
■ Psychoterapie závislosti	30
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na alkoholu	32
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na opioidech	33
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na kanabinoidech	34
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na sedativech a hypnotikách	34
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na stimulantích a kokainu	34
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na halucinogenech	34
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na tabáku	34
■ Některé specifické rysy léčby závislosti na organických rozpouštědlech	35
Léčba odvykacích stavů	35
Léčba psychotických poruch vyvolaných psychoaktivními látkami	36
Léčba amnestického syndromu a příbuzných poruch	36
Léčba psychotických reminiscencí (flashbacků)	37
Závěr	37
PATOLOGICKÉ HRÁČTVÍ	39
Úvod	39
Diferenciální diagnóza a diagnostická kritéria	39
Diagnostické nástroje a diagnostický proces	40
Diferenciální diagnóza	40
Zásady léčby	41
Krátká intervence	41
Prevence sebevražd u patologických hráčů	41
Komplexní léčba patologického hráčství	42
Desenzitizace ve fantazii	42
Další kognitivně behaviorální techniky a úprava životního stylu	43
Rodinná terapie	43
■ Způsoby, jak zvládat bažení (craving)	43
Skupinová terapie	43
Farmakoterapie	44
Další postupy	44
Postup v případě rezistence na léčbu	44
Závěr	44
3. SCHIZOFRENIE	
47	
<i>Dagmar Sejfertová, Jan Libiger, Jaromír Švestka, Pavel Mohr, Ján Praško</i>	
Úvod	48
Epidemiologie	48
Etiopatogeneze	48
Diagnóza	48
Diferenciální diagnóza	49
Průběh	50
Komorbidity	50

Průběh	286
Diferenciální diagnóza	286
Zásady léčby	286
Psychoterapie	287
Farmakoterapie	287
Závěr	287
PŘETRVÁVAJÍCÍ SOMATIFORMNÍ BOLESTIVÁ PORUCHA	288
Úvod	288
Epidemiologie	288
Diagnóza	288
Etiopatogeneze	288
Průběh	288
Diferenciální diagnóza	288
Zásady léčby	289
Psychoterapie	289
Farmakoterapie	289
Komplexní přístupy	289
Závěr	289

16. DISOCIATIVNÍ PORUCHY

293

Erik Herman, Jiří Hovorka, Tomáš Nežádal, Ján Praško

Úvod	294
Definice stavu	294
Etiopatogeneze	294
Příčiny vzniku disociace	294
Epidemiologie	295
Diferenciální diagnóza	296
Diferenciální diagnóza disociativních poruch a epilepsie	296
Diferenciální diagnóza disociativních poruch a panické poruchy	296
Diferenciální diagnóza disociativních poruch a psychogenních PNES	296
Diferenciální diagnóza disociativních poruch a dalších nemocí	296
Jednotlivé disociativní poruchy	296
Disociativní amnezie	296
Disociativní fuga	299
Disociativní stupor	299
Trans a stavy posedlosti	299
Disociativní poruchy motoriky	299
Disociativní křeče – psychogenní neepileptické záchvaty	299
Disociativní porucha citlivosti a poruchy senzoričké	301
Ganserův syndrom	301
Mnohočetná porucha osobnosti	302
Zásady léčby	302
Farmakoterapie	302
Psychoterapie	302
Hypnóza	302
Abreakce	302
Technika promítacího plátna	302
Psychoanalytická psychoterapie	302
Kognitivní psychoterapie	302
Podpůrná psychoterapie	302
Amobarbitalová interview	302

Klinické vedení pacienta	303
Doporučený terapeutický postup v léčbě disociativních poruch	303
Závěr	303

17. NESPAVOST

305

Kateřina Espa Červená, Lucie Závěšická

Úvod	306
Regulace spánku a bdění	306
Insomnie	307
Etiopatogeneze	307
Epidemiologie	307
Průběh	307
Vyšetření	307
Diagnostická kritéria	308
Diferenciální diagnóza	309
Zásady léčby	309
Farmakoterapie	310
Léčba akutní a přechodné nespavosti	310
■ Benzodiazepiny	311
■ Hypnotika	311
■ Antihistaminika	312
Léčba chronické nespavosti	312
■ Psychoterapie	313
Farmakoterapie	314
■ Antidepresiva	314
■ Antipsychotika	315
■ Jiné skupiny léků	315
Klinické vedení pacienta	316
Krátkodobá insomnie	316
Chronická insomnie	316
Závěr	316

18. SEXUÁLNÍ DYSFUNKCE

319

Jan Zbytovský, Richard Balon, Ján Praško, Dagmar Seifertová

Úvod	320
Diagnóza	321
Epidemiologie sexuálních dysfunkcí	321
Etiologie sexuálních dysfunkcí	321
Diferenciální diagnóza	322
Jednotlivé sexuální dysfunkce	322
Poruchy sexuální touhy	322
■ Snížená sexuální apetence	322
■ Nechuť (averze) k sexuální aktivitě	322
Poruchy sexuálního vzrušení	323
■ Selhávání ženského sexuálního vzrušení	323
■ Mužská erektilní porucha	323
Poruchy orgasmu	324
■ Porucha orgasmu u žen	324
■ Porucha mužského orgasmu	324
■ Předčasná nebo rychlá ejakulace	324
Sexuální poruchy související s bolestí	325
■ Vaginismus	325

■ Dyspareunie	325
Sexuální dysfunkce způsobené somatickým postižením	325
Zásady léčby	326
Léčba mužských sexuálních dysfunkcí	326
Léčba poruch mužské sexuální apetence	326
Terapie poruch erekce	326
■ Farmakoterapie	327
■ Psychoterapie u poruch erekce	328
Terapie předčasné ejakulace	328
■ Farmakoterapie	328
■ Psychoterapie	328
Terapie mužské anorgasmie	329
Terapie ženských sexuálních dysfunkcí	329
Terapie snížené sexuální apetence	329
Terapie sexuálních poruch souvisejících s bolestí a sexuální averzí	329
■ Farmakoterapie	329
■ Psychoterapie/sexuální terapie	329
Terapie snížené sexuální vzrušivosti neboli selhání genitální odpovědi	329
■ Farmakoterapie	329
■ Psychoterapie/sexuální terapie	330
Terapie ženské poruchy orgasmu, anorgasmie	330
■ Psychoterapie/sexuální terapie	330
Závěr	331

19. PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY

335

Hana Papežová

Úvod	336
Epidemiologie	336
Etiopatogeneze	336
Průběh a prognóza	336
Diagnóza	336
Zásady léčby	337
Vyšetření	337
Cíle léčby	338
Koordinační léčby	339
Specializovaná psychotherapeutická a psychosociální intervence	340
Farmakoterapie	342
Závěr	350

20. ŽIVOT OHROŽUJÍCÍ SITUACE

353

NEUROLEPTICKÝ MALIGNÍ SYNDROM	354
<i>Dagmar Seifertová</i>	
Úvod	354
Hypotézy patogeneze	354
Diagnóza a klinické příznaky	354
Dynamika rozvoje neuroleptického maligního syndromu	355
Diferenciální diagnóza	355
Primární onemocnění centrálního nervového systému	355
Systémová onemocnění	356
Komplikace neuroleptického maligního syndromu	356

Zásady léčby	357
Terapie po epizodě neuroleptického maligního syndromu	357
Závěr	357

SEROTONINOVÝ SYNDROM

Pavel Mohr

Úvod	359
Etiopatogeneze	359
Diagnóza a klinický obraz	359
Zásady léčby	359
Závěr	360

21. DELIRIUM

361

Ján Praško, Vanda Franková, Dagmar Seifertová

Úvod	362
Epidemiologie	362
Etiopatogeneze	362
Rizikové faktory	362
Příčiny	362
Klinický obraz	362
Průběh	363
Komplikace	363
Prognóza	363
Diagnóza	364
Diferenciální diagnóza	364
Některé důležité klinické stavy s deliriem	365
■ Odvykáací stav s deliriem (delirium tremens)	365
■ Akutní intoxikace s deliriem	366
■ Toxické psychózy	366
■ Demence s nasadajícími deliriózními stavy	366
■ Wernickeova encefalopatie	366
■ Cholinergní krize	366
Vyšetření	366
Zásady léčby	368
Prevence deliria	371
Závěr	371

22. PSYCHICKÉ PORUCHY V GRAVIDITĚ A LAKTACI

373

Pavel Mohr, Jiří Horáček, Martin Bareš, Erik Herman, Dagmar Seifertová, Ján Praško

Úvod	374
Léčba duševních poruch v těhotenství a během kojení	374
Rizika farmakoterapie a rizika vysazení medikace	374
Zásady léčby	375
Psychotické poruchy – antipsychotika	375
Afektivní poruchy – anti-depresiva	376
Afektivní poruchy – stabilizátory nálady	377
Úzkostné poruchy a nespavost – anxiolytika a hypnotika	378
Psychoterapie poporodních depresí	379
Psychoterapie úzkostných poruch	381
Elektrokonvulze	381
Závěr	382

23. EXTRAPYRAMIDOVÉ POLÉKOVÉ PORUCHY**387**

Michal Maršálek

Úvod	388
Etiopatogeneze, epidemiologie, průběh, diferenciální diagnóza	388
Akutní extrapyramidové polékové syndromy	388
■ Parkinsonismus	388
■ Akutní dystonie	389
■ Akutní akatizie	389
Tardivní polékové extrapyramidové syndromy	389
■ Tardivní dyskineze	389
■ Tardivní dystonie	391
■ Tardivní akatizie	391
Diagnostická kritéria	392
Zásady léčby	393
Cíle léčby	393
Terapeutické možnosti	395
■ Parkinsonismus	395
■ Akutní dystonie	396
■ Akutní akatizie	396
■ Tardivní dyskineze	399
■ Tardivní dystonie	400
■ Tardivní akatizie	401
Sledování laboratorních a jiných důležitých nálezů	401
■ Laboratorní vyšetření	402
■ Zobrazovací metody	402
■ Elektrofyzilogická vyšetření	402
■ Speciální klinická vyšetření	402
■ Jiné biologické terapie	402
Specifické psychoterapie	403
Postupy při rezistenci na léčbu	403
Rehabilitace a resocializace	403
Závěr	404

24. ELEKTROKONVULZIVNÍ TERAPIE**407**

Dagmar Seifertová

Úvod	408
Indikace	408
Kontraindikace	408
Metodika postupu při EKT	408
Vyšetření před EKT	409
Zásady léčby	409
Postup při EKT	409
Elektrokonvulzivní přístroje	410
Umístění elektrod	410
Dávkování stimulu	410
■ Abortivní EKT	411
■ Prodloužené paroxysmy	411
■ Frekvence EKT	411
■ Pokračovací nebo udržovací EKT	411
Nežádoucí účinky po EKT	411
EKT u speciálních populací	412
Souběžná farmakoterapie	412
EEG	412
Závěr	412

25. FOTOTERAPIE**415***Ján Praško, Hana Prašková*

Úvod	416
Mechanismus účinku	416
Terapeutické faktory	416
Nežádoucí účinky	416
Indikace	416
Kontraindikace	417
Interakce	417
Efekt z vysazení fototerapie	417
Akutní terapie	417
Udržovací a profylaktická léčba	417
Závěr	417

26. REPETITIVNÍ TRANSKRANIÁLNÍ MAGNETICKÁ STIMULACE**419***Miloslav Kopeček, Martin Baroš, Jiří Horáček, Lucie Skrdlantová*

Úvod	420
Indikace	420
Kontraindikace	420
Vyšetření před aplikací rTMS	420
Mechanismus účinku	420
Účinnost	421
Současná a následná léčba farmaky	421
Predikce účinnosti v léčbě deprese	421
■ Lokalizace rTMS	421
■ Frekvence magnetického pole	421
■ Intenzita magnetického pole	422
■ Trvání série stimulů, počet sérií, sezení a celkový počet impulsů	422
Udržovací rTMS	422
Bezpečnost	422
Závěr	422

LÉKOVÉ INTERAKCE**425***Tomáš Doležal, Michaela Procházková, Jiří Slíva*

Klasifikace lékových interakcí	426
Interakce antidepressiv	427
Interakce lithia	432
Interakce anxiolytik	437
Interakce klasických antipsychotik	442
Interakce atypických antipsychotik	445
Zkratky	447
Rejstřík	451

Zásady léčby	50
Farmakoterapie	50
Fáze terapie schizofrenní psychózy	51
■ Zklidnění akutního psychotického stavu	51
■ Akutní fáze – léčba psychotické ataky	52
■ Stabilizační fáze	52
■ Udržovací fáze	52
Farmakorezistence	53
Přehled antipsychotik 2. generace: mechanismus účinku, rozdělení, popis jednotlivých preparátů	54
■ Rozdělení antipsychotik 2. generace podle mechanismu účinku	55
■ Stručná charakteristika jednotlivých preparátů	56
Laboratorní a jiné nálezy	59
Farmakoterapie – jiná farmaka	59
■ Stabilizátory nálady	59
Elektrokonvulzivní terapie (EKT)	60
Psychoterapeutické a sociální přístupy	60
Nácvik sociálních dovedností	60
Kognitivně behaviorální terapie	61
■ Kognitivní rehabilitace	61
■ Sociální rehabilitace	61
■ Klinická účinnost psychoterapeutických a sociálních přístupů	61
Závěr	63

4. DEPRESIVNÍ PORUCHA

67

Martin Bareš, Ján Praško

Úvod	68
Etiopatogeneze	68
Dědičnost a výskyt	69
Průběh	69
Klinický obraz a diagnostická kritéria	69
Diferenciální diagnóza	70
Zásady léčby	71
Cíle léčby	71
Fáze léčby depresivní poruchy	71
Terapeutické možnosti	72
Farmakoterapie	72
■ Antidepressiva	72
■ Další farmaka používaná v léčbě depresivní poruchy	77
■ Antipsychotika v léčbě unipolární deprese	78
Jiné biologické způsoby léčby	78
■ Elektrokonvulzivní léčba (EKT)	78
■ Fototerapie	79
■ Repetitivní transkraniální magnetická stimulace (rTMS)	79
■ Stimulace n. vagus	79
Psychoterapie	79
Laboratorní a přístrojová vyšetření prováděná během léčby depresivní poruchy	79
Vyšetření prováděná v souvislosti s léčbou antidepressivy	80
Vyšetření prováděná v souvislosti s léčbou lithiem	80
Klinický postup a vedení pacienta	80
Stanovení diagnózy	80
■ Ověření bezpečnosti pacienta a jeho okolí	80
■ Rozhodnutí o způsobu a režimu léčby	80
■ Hodnocení psychického stavu a rizik během léčby	81
■ Volba iniciálního způsobu léčby	81

■ Indikace jednotlivých typů léčby	82
■ Principy výběru specifického antidepresiva	82
■ Principy dávkování antidepresiva a kombinace antidepresiva s benzodiazepiny	82
■ Postup po selhání prvního léčebného pokusu	82
■ Ukončení léčby v pokračovací či profylaktické fázi	83
■ Klinické vedení pacienta	83
■ Postup při psychoterapii depresivního pacienta	83
■ Léčba pacienta trpícího depresivní poruchou s psychotickými příznaky	84
■ Léčba pacienta trpícího rezistentní depresivní poruchou	84
■ Rehabilitace a resocializace	87
Závěr	87

5. BIPOLÁRNÍ PORUCHA

93

Erik Herman, Pavel Grof, Jiří Hovorka, Ján Praško, Pavel Doubek

Úvod	94
Epidemiologie	94
Etiopatogeneze	94
Diagnóza	94
Diferenciální diagnóza	99
Průběh	99
Komorbidita	100
Zásady léčby	100
Léčba akutní manické a smíšené epizody	100
■ Lithium	100
■ Valproát	103
■ Carbamazepin	104
■ Jiná antikonvulziva	105
■ Antipsychotika	106
■ Kombinace medikace	108
■ Elektrokonvulzivní terapie	108
■ Jiné terapie	108
Léčba rychlého cyklování epizod	108
Léčba depresivní epizody	109
■ Lithium	109
■ Antikonvulziva	110
■ Antidepresiva	110
■ Inhibitory monoaminoxidázy	110
■ SSRI a novější antidepresiva	110
■ Tricyklická antidepresiva	111
■ Antipsychotika	111
■ Elektrokonvulzivní terapie	111
■ Nové terapeutické postupy	111
■ Dilema léčby depresivní epizody bipolární poruchy	112
Udržovací a profylaktická léčba	113
■ Lithium	113
■ Valproát	114
■ Ostatní antikonvulziva	114
■ Antipsychotika	115
■ Kombinace terapie	115
■ Elektrokonvulzivní terapie	115
■ Výběr účinného stabilizátoru nálady podle klinického profilu pacienta	115
Psychoterapie u pacientů s bipolární poruchou	116
Psychoterapeutické přístupy	117
■ Léčba zaměřená na rodinu	117
■ Interpersonální terapie a léčba sociálních rytmů	117

■ Monitorování prodromálních symptomů	117
■ Kognitivní terapie	117
■ Účinnost	117
Psychoterapie manické epizody	118
Psychoterapie depresivní epizody	118
Udržovací léčba	118
Klinické vedení pacienta s bipolární poruchou	118
Závěr	120

6. DYSTHYMIE

127

Ján Praško, Filip Španiel, Erik Herman, Jiří Hovorka, Hana Prašková

Úvod	128
Epidemiologie	128
Etiopatogeneze	128
Průběh	128
Diagnóza	128
Diferenciální diagnóza a komorbidita	129
Zásady léčby	130
Cíle léčby	130
Farmakoterapie	130
■ Základní dávkování léků	131
Specifické psychoterapie	131
■ Psychodynamická psychoterapie	132
■ Interpersonální psychoterapie	132
■ Kognitivně behaviorální terapie	132
■ Klinické vedení pacienta	134
■ Postupy při rezistenci na léčbu	135
■ Rehabilitace a resocializace	135
Závěr	135

7. PANICKÁ PORUCHA

139

Ján Praško, Richard Záleský, Erik Herman, Jiří Hovorka, Miloslav Kopeček, Beata Pašková

Úvod	140
Epidemiologie	140
Etiopatogeneze	140
Průběh	141
Diagnóza	141
Diferenciální diagnóza a komorbidita	141
Zásady léčby	143
Vyšetření a hodnocení	143
Cíle léčby	143
Terapeutické možnosti	144
Farmakoterapie	144
■ Benzodiazepiny	144
■ Beta-blokátory	146
■ Antidepresiva	146
■ Tricyklická antidepresiva	146
■ IMAO	147
■ RIMA	147
■ SSRI	148
■ SNRI	149
■ NARI	150
■ Jiná léčiva	150

Dlouhodobá léčba	150
Specifická psychoterapie	151
■ Psychodynamická psychoterapie	151
■ Behaviorální léčba	151
■ Kognitivní terapie	151
■ Kognitivně behaviorální terapie	151
■ Kombinace KBT s farmakoterapií	153
Závěr	153
Postupy KBT	154
Klinický postup při farmakoterapii	155
■ První volba při farmakoterapii	155
■ Druhý krok při farmakoterapii – změna léku	156
■ Alternativní druhý krok při farmakoterapii – augmentace	156
■ Třetí krok při farmakoterapii	157
■ Jak dlouho má léčba trvat?	157
■ Léčba pacienta s komorbiditou	157

8. AGORAFOBIE

<i>Ján Praško, Hana Prašková</i>	163
Úvod	164
Epidemiologie	164
Etiopatogeneze	164
Průběh a prognóza	164
Diagnóza	164
Diferenciální diagnóza a komorbidita	165
Zásady léčby	166
Cíle léčby	167
Terapeutické možnosti	167
Farmakoterapie	167
Specifické psychoterapie	167
■ Behaviorální terapie	167
■ Kognitivní terapie	167
■ Kognitivně behaviorální terapie	167
Klinické vedení pacienta	169
■ Kognitivně behaviorální terapie	169
■ Jiné psychoterapie	170
Rehabilitace, resocializace a prevence	170
Závěr	170

9. GENERALIZOVANÁ ÚZKOSTNÁ PORUCHA

175

Ján Praško, Erik Herman, Jiří Hovorka, Hana Prašková

Úvod	176
Epidemiologie	176
Etiopatogeneze	176
Průběh	178
Diagnóza	178
Diferenciální diagnóza a komorbidita	179
Zásady léčby	179
Vyšetření a hodnocení	179
Cíle léčby	180
Terapeutické možnosti	180
Farmakoterapie	180

■ Tricyklická antidepressiva	181
■ SSRI	182
■ Novější antidepressiva	183
■ Benzodiazepiny	184
■ Jiné lékové skupiny	184
■ Antipsychotika	185
■ Kombinace antidepressiv s benzodiazepiny	185
■ Farmakorezistence	185
Základní dávkování léků	185
Specifické psychoterapie	186
■ Metaanalýzy	187
■ Kombinovaná léčba	187
■ Kognitivně behaviorální terapie	188
Klinické vedení pacienta	188
Závěr	189

10. SOCIÁLNÍ FOBIE

193

Ján Praško, Hana Prašková

Úvod	194
Epidemiologie	194
Etiopatogeneze	194
Biologické nálezy	194
Psychodynamické teorie	194
Behaviorální teorie	195
Kognitivní teorie	195
Kognitivně behaviorální model sociální fobie	195
Průběh a prognóza	195
Diagnóza	195
Diferenciální diagnóza	195
Zásady léčby	196
Vyšetření a hodnocení	196
Cíle léčby	197
Terapeutické možnosti	197
Farmakoterapie	197
■ SSRI	198
■ IMAO	199
■ RIMA	200
■ Beta-blokátory	200
■ Benzodiazepiny	201
■ Jiná léčiva	201
■ Metaanalýza	201
■ Základní dávkování léčiv	201
Specifické psychoterapie	201
■ Kognitivně behaviorální terapie	201
■ Jiné psychosociální přístupy	203
Praktická aplikace	203
■ Kognitivně behaviorální terapie	204
Závěr	205

11. SPECIFICKÉ FOBIE

209

Hana Prašková, Ján Praško

Úvod	210
Etiopatogeneze	210

Epidemiologie	211
Průběh	211
Diagnóza a diagnostická kritéria	211
Diferenciální diagnóza	211
Zásady léčby	212
Vyšetření a hodnocení	212
Cíle léčby	212
Psychoterapeutické možnosti	212
■ Systematická desenzibilizace	212
■ Expoziční léčba	212
■ Modelování	212
■ Proměnné, které ovlivňují terapeutický účinek	212
■ Jiné psychoterapie	213
■ Léčba fobie z injekcí, krve a zranění	213
Farmakoterapie	213
Klinické vedení pacienta	214
Závěr	215

12. SMÍŠENÁ ÚZKOSTNĚ DEPRESIVNÍ PORUCHA

219

Ján Praško, Hana Prašková

Úvod	220
Epidemiologie	220
Etiopatogeneze	220
Biologické aspekty	220
Psychologické pohledy	221
Průběh	221
Diagnóza	221
Diferenciální diagnóza	222
Zásady léčby	223
Vyšetření	223
Cíle léčby	224
Terapeutické možnosti	224
Farmakoterapie	224
Specifické psychoterapie	226
■ Plánování aktivit	227
■ Návik zklidnění dechu	227
■ Relaxace	227
■ Kognitivní rekonstrukce	228
■ Návik komunikačních dovedností	229
■ Expozice	230
■ Řešení problémů	230
■ Příprava na budoucnost	230
Závěr	231

13. OBSEDANTNĚ KOMPULZIVNÍ PORUCHA

233

Jiřina Kosová, Beata Pašková

Úvod	234
Epidemiologie	234
Etiopatogeneze	234
Průběh a prognóza	236
Diagnóza	236
Diferenciální diagnóza	237

Zásady léčby	238
Farmakoterapie	238
Monoterapie	240
Augmentace	243
Změna antidepresiva	244
Jiné farmakologické strategie	244
Léčba obsedantně kompulzivní poruchy s komorbidní poruchou	245
Jiná biologická terapie	245
Neurochirurgická léčba	245
Repetitivní transkraniální magnetická stimulace	245
Hluboká mozková stimulace	245
Elektrokonvulzivní terapie	245
Psychoterapie	245
Kognitivně behaviorální terapie	245
Závěr	246

14. POSTTRAUMATICKÁ STRESOVÁ PORUCHA

253

Ján Praško

Úvod	254
Epidemiologie	254
Etiopatogeneze	254
Průběh	255
Diagnóza	256
Diferenciální diagnóza	256
Zásady léčby	257
Cíle léčby	257
Terapeutické možnosti	257
Farmakoterapie	258
■ Tricyklická antidepresiva	258
■ SSRI	259
■ SARI	259
■ IMÁO/RIMA	260
■ Antipsychotika	260
■ Inhibitory adrenergní aktivity	260
■ Benzodiazepiny	261
■ Antagonisté a agonisté serotoninu	261
■ Stabilizátory nálady	261
■ Opioidní antagonisté	261
Specifické psychoterapie	262
■ Behaviorální terapie	262
■ Kognitivní terapie	262
■ Kognitivně behaviorální terapie	262
■ Psychodynamická terapie	262
■ Skupinová psychoterapie	262
■ Rodinná terapie	262
■ Hypnóza	262
■ EMDR	262
Klinické vedení pacienta	262
■ Všeobecné principy léčby	262
■ Psychofarmakoterapie	263
■ Psychoterapie	264
Závěr	266

15. SOMATOFORNÍ PORUCHY

271

Ján Praško, Erik Herman, Jiří Horáček, Beata Pašková, Jiří Hovorka

Úvod	272
Cíle léčby	272
Diagnostický postup a vyšetření	272
Terapeutické možnosti	272
SOMATIZAČNÍ PORUCHA	274
Úvod	274
Epidemiologie	274
Diagnóza	274
Etiopatogeneze	275
Průběh	275
Diferenciální diagnóza	275
Komorbidita	276
Zásady léčby	276
Psychoterapie	276
Farmakoterapie	277
Závěr	277
HYPOCHONDRICKÁ PORUCHA	278
Úvod	278
Epidemiologie	278
Etiopatogeneze	278
Diagnóza	279
Průběh	279
Diferenciální diagnóza	279
Komorbidita	280
Zásady léčby	280
Psychoterapie	280
Farmakoterapie	281
Závěr	282
DYSMORFOFOBICKÁ PORUCHA	283
Úvod	283
Epidemiologie	283
Diagnóza	283
Etiopatogeneze	283
Průběh	283
Diferenciální diagnóza	283
Zásady léčby	283
Psychoterapie	284
Farmakoterapie	284
Kosmetické operace	284
Závěr	284
SOMATOFORNÍ VEGETATIVNÍ DYSFUNKCE	285
Úvod	285
Epidemiologie	285
Diagnóza	285
Etiopatogeneze	286